

JAARVERSLAG HOGESCHOOL DE KEMPEL 2010

INHOUDOPGAVE

I.	Verslag Raad van Toezicht	3
II.	Bestuursverslag	5
	1. Visie	5
	2. Missie	5
	3. Ambities	6
	4. Interne en externe communicatie	22
	5. Helderheid	22
	6. Toekomstverwachtingen	23
	7. Financiën	23
	8. Kerngegevens	26
	9. Kenniscenter de Kempel	34

I. VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht (RvT) is per 1 januari 2010 als volgt samengesteld:

De heer mr. J. Berkers	voorzitter
De heer drs. G. van Ewijk	secretaris, plv. voorzitter
Mevrouw mr. L. Ritzema	lid
De heer W. van Roosmalen	lid
De heer N. v.d. Zanden	lid

De RvT is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, ten opzichte van het College van Bestuur (CvB) en ten opzichte van welk deelbelang dan ook, onafhankelijk en kritisch kunnen opereren. Daarmee wordt voldaan aan hetgeen daaromtrent is vastgelegd in artikel III.2 van de Branchecode Governance. De leden van de RvT hebben allen een brede achtergrond (bestuurlijk, bedrijfsleven, onderwijs) waardoor de toezichtstaak vanuit de samenleving adequaat ingevuld kan worden.

De RvT vergadert minimaal viermaal per jaar. Tussen de vergaderingen door ontvangt de RvT een schriftelijk verslag met als titel 'Berichten aan de Raad van Toezicht'. Dit verslag waarin lopende zaken en verwachte ontwikkelingen staan beschreven, wordt opgesteld door het CvB. Met regelmaat consulteert het CvB bij belangrijke zaken individuele leden van de RvT en doet daarbij een beroep op de binnen de RvT aanwezige specifieke deskundigheden.

De RvT heeft in 2010 eenmaal vergaderd met de hogeschoolraad (medezeggenschapsraad / opleidingscommissie).

Agendapunten in 2010 waren:

- Het jaarverslag/jaarrekening 2009.
- De begroting 2011.
- Renovatie kloostergebouw.
- De branchecode governance.
- De inrichting en opzet van de opleiding.
- Het gebruik van een portfolio in de opleiding.
- Samenwerkingsverbanden.
- Vacature CvB in 2011.
- Rooster van aftreden.

De auditcommissie

Samenstelling:

De heer N. v.d. Zanden,	voorzitter
De heer W.v.Roosmalen,	lid

De auditcommissie is in 2010 drie keer bij elkaar geweest. De jaarrekening 2009 is in het bijzijn van de externe accountant besproken en vervolgens voor de aprilvergadering van de RvT ter goedkeuring geagendeerd. In december heeft de auditcommissie de begroting 2011

besproken en met een positief advies aan de RvT voorgelegd. De auditcommissie heeft zich ook gebogen over de financiële consequenties van een eventuele renovatie van het kloostergebouw.

In 2011 zal de auditcommissie de externe accountant vragen om een toelichting bij de controle van de jaarrekening 2010. Voor zover nu te overzien zijn de begroting 2012 en de meerjarenbegroting de andere agendapunten voor 2011.

De selectie- en remuneratiecommissie

Samenstelling:

De heer drs. G. van Ewijk, voorzitter

Mevrouw mr. L. Ritzema, lid

De selectie- en remuneratiecommissie is in 2010 drie keer bij elkaar geweest.

De in 2006 mede op basis van externe adviezen vastgestelde bezoldigingen van leden van het College van Bestuur bevatten geen variabele componenten, geen regelingen inzake een versnelde pensioenopbouw, geen regelingen inzake dichtung van eventuele pensioengaten en geen financiële dekkingen voor afvloeiingsregelingen. De selectie- en remuneratiecommissie heeft sindsdien en dus ook in 2010 geen aanleiding gezien hierin wijzigingen aan te brengen. De ontwikkeling van de salarissen van de leden van het CvB lopen parallel met hetgeen daaromtrent in de cao-hbo is vastgesteld.

In de loop van 2010 heeft de voorzitter van het College van Bestuur aangegeven in 2011 zijn werkzaamheden bij Hogeschool de Kempel te willen beëindigen. De selectie- en remuneratiecommissie is gestart met een procedure die uitsluitel moet geven over de wijze waarop omgegaan zal worden met de vacature die door het vertrek van de huidige voorzitter van het CvB ontstaat. De voorzitter van de Raad van Toezicht participeert voor deze procedure als lid van de commissie.

In een gesprek met de Hogeschoolraad heeft de commissie kennis genomen van de wensen van de Raad. De overige leden van de Raad van Toezicht worden in een besloten vergadering, voorafgaand aan de reguliere vergaderingen van de Raad, geïnformeerd over de procedure en betrokken bij de besluitvorming.

II. BESTUURSVERSLAG

1. Visie

In de notitie 'Ruimte voor Leren' (2007) is de visie op het beroep, op leren, op opleidingsonderwijs, op begeleiden en op toetsen geformuleerd. Centrale elementen die terugkomen zijn:

- leer- en ontwikkelingsprocessen van kinderen zijn uitgangspunt voor het werk van de leraar basisonderwijs;
- de leraar betreft de kinderen actief bij de regie van het eigen leren;
- de leraar is niet langer alleen uitvoerder van wat anderen bedacht hebben;
- de leraar is een creatief onderzoeker en ontwerper van leerarrangementen;
- de leraar daagt kinderen uit door het scheppen van een krachtige leeromgeving.

Daarbij wordt de taak van de school en de individuele leraar veel meer als een eenheid gezien. Duidelijk wordt ook dat van de leraar basisonderwijs een grote persoonlijke inzet wordt gevraagd. De Werkveldevaluatiecommissie van Hogeschool de Kempel wenst een afgestudeerde leraar die nieuwsgierig is naar het leren van kinderen, een leraar die een onderzoekende houding etaleert, een leraar met een passie voor leren, kortom een leraar die leren een warm hart toedraagt. Identiteit en waardeoriëntatie spelen daarbij een belangrijke rol.

2. Missie

Met het Strategisch beleidsplan 2008-2011 wordt aangesloten bij de nieuwe eisen die aan het hoger onderwijs en de lerarenopleiding in het bijzonder worden gesteld. De Kempel wil antwoord geven op de maatschappelijke discussies over de kwaliteit van de lerarenopleidingen en een bijdrage leveren aan de kenniseconomie door de positionering als kennispartner voor de regio.

Hogeschool de Kempel wil: Mensen verbinden die leren een warm hart toedragen. Hogeschool de Kempel wil de interactie bevorderen tussen lerenden: kinderen, studenten, docenten, collega's in het werkveld en bestuurders. Opleidingsonderwijs is geen eenrichtingsverkeer, maar vindt plaats in samenspraak en betreft zowel de initiële als postinitiële opleiding. Daarbij streeft De Kempel ernaar om verbondenheid te scheppen tussen mensen onderling en de mens en zijn wereld, geïnspireerd door de christelijke traditie. Onderwijs is niet waarde(n)vrij. Het leren is doelgericht, cumulatief, actief, sociaal en contextgebonden. De lerende is doorslaggevend in de onderwijsprocessen. Echte betrokkenheid bij en oprechte interesse in de leerprocessen zijn essentiële factoren.

3. Ambities

Om invulling te geven aan de missie heeft Hogeschool de Kempel in het Strategisch beleidsplan 2008-2011 zeven ambities benoemd:

1. De Kempel kiest expliciet voor een kleinschalige opzet, waarin persoonlijke aandacht centraal staat.
2. De Kempel spant zich in om bij alle betrokkenen bij het onderwijsproces te zorgen voor het stimuleren van kennisconstructie bij studenten, medewerkers en werkveld.
3. De Kempel besteedt veel aandacht aan de continue ontwikkeling van talent, zowel bij studenten, en leraren basisonderwijs, als bij de eigen medewerkers.
4. De Kempel biedt voor alle lerenden een krachtige werkplekleeromgeving.
5. Mede vanuit een christelijke traditie focust De Kempel zich sterk op samen leven, samen leren en samenwerken.
6. De Kempel wenst betrouwbaar te zijn in uitvoering en contact.
7. Kwaliteits- en resultaatgerichtheid vormen de basis van het onderwijs bij De Kempel.

Hogeschool de Kempel wil de opleiding zijn die:

- Leraren opleidt die meer dan startbekwaam zijn. Persoonlijkheden met gevoel voor kinderen, die door onderzoek weten wat werkt en wat niet. Die door hun onderwijs kinderen laten sprankelen. Die intellectueel weerbaar zijn.
- Ruimte maar ook richting geeft in een professioneel studie- en werkklimaat waarin studenten uitgedaagd worden hun talenten te ontwikkelen. Waar betrokkenheid en waardenvol communiceren kernkwaliteiten zijn. Waar samenwerken meer is dan effectief onderwijs.
- De educatieve regio inspireert tot een loopbaanlang leren door in partnerschappen kennis te delen en kennis te vermenigvuldigen.
- Opleiden als een vak ziet, waarbij de leerwerkplek complementair is aan de opleiding. Samen opleiden kan niet zonder vakbekwame opleidingsdocenten en inspirerende basisschoolleraren.

Ambitie 1 Persoonlijke aandacht

De ankers

Hogeschool de Kempel blijft kiezen voor zelfstandigheid en biedt als monosectorale hogeschool op één locatie een opleiding tot leraar primair onderwijs in een deeltijd- en een voltijdvariant. De Kempel heeft ongeveer 900 studenten en 80 personeelsleden. Om de student goede persoonsgerichte begeleiding te kunnen bieden, zorgt De Kempel voor gestructureerde ondersteuning door tutoren en stagebegeleiders. Als het studieverloop daar aanleiding toe geeft, wordt de frequentie van de begeleidingsgesprekken opgevoerd. Medewerkers van De Kempel zijn toegankelijk en gemakkelijk bereikbaar voor studenten.

De voortgang

In 2010 hebben 279 aspirant-studenten deelgenomen aan de Brede Intake. Op basis van de uitkomsten krijgen de aspirant-studenten een gedegen studieadvies. Hiermee wordt aangesloten op de kwaliteitsagenda 'Krachtig meesterschap' voor het opleiden van leraren 2008-2011 van het ministerie van OCW. De deelnemers aan de intake hebben de verplichte taal- en rekentoetsen gemaakt en de StudieWijzer ingevuld. De StudieWijzer is een assessment-instrument dat de persoonlijkheid en de studie- en beroepsbeleving van individuele studenten in kaart brengt. Zo kan een gefundeerde studiekeuze gemaakt worden en voortijdige uitval of ongewenste studieduurverlenging beperkt worden. De Brede Intake geeft direct een goed beeld van de student en vormt de start van de individuele begeleiding door tutores. Afhankelijk van de resultaten kunnen studenten uitgenodigd worden voor de voorjaarscursus rekenen-wiskunde en/of taal. Ook wordt met een deel van de studenten een vervolgesprek gevoerd om te bezien of zij toegelaten kunnen en willen worden tot het Challenge Program. Startende studenten nemen deel aan een introductiekamp waaraan vierdejaars studenten een belangrijke bijdrage leveren. Het eerste halfjaar van de opleiding is erop gericht dat studenten onderling kennismaken, goed met kinderen kennismaken en binding krijgen met de opleiding. Ook deze aanpak draagt bij tot het verminderen van de uitval. In samenwerking met het Interactumlectoraat is de meerwaarde van het werken met StudieWijzer onderzocht. Voor de borging van deze meerwaarde is een kennisobject ontwikkeld en in gebruik genomen. Om studenten nadrukkelijker en pro-actiever in hun voortgang te kunnen volgen is overgegaan tot de aanschaf van 'Trajectplanner' als studentenadministratie en -volgsysteem. Er is een procedure opgesteld om studievertraging terug te dringen.

Door te werken met tutorschap - ook in de eerste fase van de opleiding - wordt de persoonlijke begeleiding van studenten geïntensiveerd. De tutores hebben zicht op de te doorlopen ontwikkeling en de daadwerkelijke ontwikkeling van de (individuele) studenten in de tutorgroep.

De organisatie

Kenmerkend voor de organisatie is de toegankelijkheid van de medewerkers en de lage drempels bij het met elkaar in gesprek komen. Deze karakteristiek strekt zich ook uit tot het College van Bestuur. De Kempel kent korte communicatielijnen. Het integraal personeelsbeleid waarin het competentie management centraal staat, komt tot uitdrukking in de cyclus van ontwikkel-, functionerings- en beoordelingsgesprekken. Het competentiehandboek is aangepast. Direct-leidinggevenden hebben een training gevolgd in het voeren van de gesprekken. Studenten worden nadrukkelijker dan voorheen bevroegd over de kwaliteit van het onderwijs en van de docenten. Naar aanleiding van de resultaten op een door studenten ingevulde vragenlijst voeren de direct-leidinggevenden gesprekken met de tutorgroepen. In 2010 hebben 14 nieuwe tutores een tweedaagse training StudieWijzer gevolgd en zijn gecertificeerd. Gevorderde gebruikers van StudieWijzer hebben een vervolstraining gehad.

Ambitie 2 Stimuleren van kennisconstructie

De ankers

Hogeschool de Kempel beschouwt het leren als een sociaalconstructivistisch proces. Dit is vertaald naar de visie op opleidingsonderwijs. De Kempel wil studenten voorbereiden op hun toekomstige beroep, waarbinnen flexibiliteit, creativiteit en communicatievaardigheid wordt gevraagd. Het leren van studenten is vooral gericht op leeropbrengsten die duurzaam, flexibel, functioneel, geïntegreerd, betekenisvol, generaliseerbaar en toegepast zijn. Het gaat om het eigen maken van competenties die nodig zijn in maatschappij en beroep, waarbij veel aandacht uitgaat naar het zelf construeren van kennis en het verwerven van vaardigheden binnen leer(werk)gemeenschappen. Het stimuleren van kennisconstructie wordt onder meer geprikkeld door het uitvoeren van actieonderzoek als deel van de beroepscompetenties. Ook het model waarin de student de pendel tussen praktijk, subjectief concept en theorie hanteert, draagt hier nadrukkelijk aan bij. De gewenste grondhouding wordt bevorderd door de structuur waarin studenten zich in minoren kunnen verdiepen in onderwerpen die aansluiten bij hun vakinhoudelijke nieuwsgierigheid. Het Kempellectoraat heeft hierin als eigen onderzoeks- en kenniscentrum, samen met de kenniskring van het Interactumlectoraat, een richtinggevende rol.

De voortgang

In 2008 is vastgesteld dat er binnen de gehele opleiding een onderzoekslijn moet worden geïmplementeerd in samenwerking met de lectoraten. Hiermee wil Hogeschool de Kempel de onderzoeksvaardigheden van studenten vergroten. Nadat in 2009 de onderzoekslijn in het eerste en tweede jaar is doorgevoerd, is deze in 2010 doorontwikkeld voor het derde en vierde jaar van de opleiding.

Omdat onderzoek naast onderwijs wordt beschouwd als een tweede kwaliteitsspijler is in 2010 het Beleidskader Onderzoek vastgesteld. Er is besloten om de onderzoeksactiviteiten en werkzaamheden van het Kempellectoraat te verstevigen en te institutionaliseren door de oprichting van het Kempelonderzoekscentrum (KOC). Hiermee wil Hogeschool de Kempel een vooraanstaande rol als educatief kennisinstituut in de regio vervullen. Het doel is om door middel van praktijkgericht onderzoek bij te dragen aan en het borgen van de kwaliteit van onderwijsontwikkelingen op De Kempel en haar partnerscholen. Binnen het Kempelonderzoekscentrum geven lectoren daartoe leiding aan het uitvoeren van door het College van Bestuur verstrekte onderzoeksopdrachten. In 2010 concentreerden het Kempelonderzoekscentrum en de lectoraten zich – samen met vele partners – op de volgende projecten:

1. Aansluiting HBO-WO, partnerschappen.
2. Curriculumgerelateerde ontwikkelingen.
3. Gebruik onderzoekslijn en professionele onderzoekstaal.
4. Leraren als change agent.
5. De stem van het jonge kind.
6. Van excellente student tot excellente leraar. De ontwikkeling van het leerpatroon van studenten die kiezen voor een academisch opleidingstraject tot leraar basisonderwijs in relatie tot de inrichting van de leeromgeving.

7. Kenmerken van werkplekleeromgevingen.
8. Leerwerkgemeenschap als middel voor onderwijsontwikkeling.

Docenten en studenten van Hogeschool de Kempel, leraren van basisscholen en universitaire studenten voeren samen in kenniskringen praktijkonderzoek uit naar de bevorderende en de belemmerende elementen van onderwijsontwikkelingen. In 2010 participeerden vijf studenten, een hbo-student, twee universitaire studenten en drie promovendi actief in kenniskring-onderzoek. Van hen verkregen er vijf het Certificaat en drie het Getuigschrift Kenniskringonderzoeker van het Kempelonderzoekscentrum. Een student verkreeg bovendien voor haar bijdrage aan de schoolontwikkeling de eerste prijs en een student de derde prijs van het Inspecteur Hermans fonds. Een hbo- en een wo-student behaalden bovendien hun masterbul.

De kennis die de onderzoekers uit hun onderzoeken opdoen, wordt gedeeld in het beroepsveld door presentaties en publicaties. In 2010 hebben het Kempelonderzoekscentrum en het Kempellectoraat 'Leren in leerwerkgemeenschappen' 12 artikelen gepubliceerd en aan 5 publicaties van derden bijgedragen. Daarnaast hebben zij 10 lezingen, workshops of presentaties verzorgd. De workshop '*Leren onderwijzen in tutorgroepen: een opleidingsvariant met toekomst?*' op het VELON-congres 2010, is uitgeroepen tot beste bijdrage aan de themalijn 'Opleidingsarrangementen met toekomst'.

In 2010 is door Hogeschool de Kempel € 469.000,- geïnvesteerd in Research & Development. In dit bedrag is de personele inzet opgenomen.

De organisatie

Van docenten wordt verwacht dat ze op academisch werk- en denkniveau functioneren. Docenten en andere medewerkers van De Kempel zijn continu bezig hun repertoire en competenties uit te breiden en te ontwikkelen. Dit deels vanuit de actuele beroepspraktijk in het primair onderwijs. Hogeschooldocenten dragen actief bij aan onderwijsontwikkeling en verrichten waar dat relevant is onderzoek, uitmondend in onder andere publicaties en presentaties.

Het Kempelonderzoekscentrum draagt bij aan de professionalisering en in het bijzonder aan de onderzoeksvaardigheden van docenten en studenten van de hogeschool en van leraren van de partnerscholen via curriculum- en persoonlijk ontwikkelingsplan gerelateerde activiteiten.

Ambitie 3 Ontwikkeling van talenten

De ankers

Hogeschool de Kempel geeft de student mogelijkheden tot het op een eigen wijze inkleuren van de beroepscompetenties in de tweede fase. Er zijn keuzemogelijkheden voor een leeftijdspecialisatie, een vakminor en een vrije minor. Vanuit de sociaalconstructivistische leertheorie wordt gezocht naar de 'zone van naaste ontwikkeling' bij een student. De Kempel

ondersteunt initiatieven van ondernemende studenten,. Mede om talentontwikkelingen verder te stimuleren, reikt de Stichting Inspecteur Hermans jaarlijks de Onderwijsprijs uit.

De voortgang

De talentontwikkeling bij de student wordt de komende jaren verder ondersteund door een activerend onderwijsaanbod in de eerste fase. Hierbij krijgen studenten extra ruimte voor een individuele invulling.

Waar dit bijdraagt aan de kwaliteit en het onderwijsrendement, wordt gewerkt aan een geleidelijke ontwikkeling van aanbodgestuurd naar studentgestuurd onderwijs. Bij de beoordelingssystematiek wordt aandacht gegeven aan het beter zichtbaar maken van specifieke talenten.

In 2009 zijn 19 studenten gestart met het Kempel Challenge Program, 12 van hen volgen nu het tweede jaar. In 2010 zijn 13 nieuwe studenten gestart met het Challenge Program. De studenten worden opgeleid om zich niet alleen te richten op hun klas en school, maar ook om actuele onderwijsontwikkelingen in binnen- en buitenland te volgen en te interpreteren. Ondernemingszin en het leren in leerwerk gemeenschappen worden gestimuleerd en er worden academische vaardigheden verworven. Het programma voor het tweede jaar is in 2010 voor het eerst uitgevoerd. Er wordt structurele aandacht besteed aan het wisselen tussen de vaak abstracte theorie en de concrete onderwijspraktijk. Vanuit een viertal perspectieven: Science & Education, Culture & Education, Special Needs & Education en Leadership & Education, wordt voortdurend de verbinding met de praktijk in de school gezocht. Door gebruik te maken van wetenschappelijke literatuur en door het uitvoeren van onderzoeksopdrachten wordt een hbo+-niveau gegarandeerd. Dit hbo+ niveau uit zich onder andere in onderzoekskennis en –vaardigheden die studenten verwerven. Hierbij wordt hun abstract en analytisch denkvermogen aangesproken. De ervaringen die worden opgedaan binnen het Challenge Program worden daar waar mogelijk doorvertaald naar het reguliere programma.

Eerstejaars studenten van het Challenge Program hebben deelgenomen aan een nationale conferentie over opbrengstgericht werken met de pabo. Samen met vertegenwoordigers uit het werkveld is daar besproken en bediscussieerd op welke wijze dit gerealiseerd kan worden in de praktijk.

De tweedejaars studenten van het Challenge Program nemen allen, mede op vraag van de studenten zelf, deel aan een extra cursusaanbod dat hen opleidt tot intern cultuurcoördinator.

Studenten uit de afstudeerfase van de opleiding kunnen zich aanmelden voor de jaarlijkse Onderwijsprijs van het Inspecteur Hermansfonds. Deze prijs wordt toegekend aan een student die op innovatieve wijze een bijdrage heeft geleverd aan de schoolontwikkeling op zijn of haar stageschool. De prijs bestaat uit een geldbedrag en een oorkonde. De aanmeldingen voor de Onderwijsprijs worden beoordeeld door een jury. In deze jury zitten bovenschools managers van schoolbesturen uit de regio.

Achttien studenten uit het laatste jaar van de opleiding nemen deel aan een OGO-certificeringstraject. Deze studenten worden door het werkveld en door docenten van De Kempel begeleid in het realiseren van ontwikkelingsgericht onderwijs in de praktijk.

De organisatie

Doordat de organisatie is gestructureerd rondom multidisciplinaire teams vindt onderlinge kennisuitwisseling op een natuurlijke wijze plaats. Voor medewerkers is er ondersteuning bij het uitvoeren van onderzoeksopdrachten en het volgen van promotietrajecten. Ook hierbij zorgen de lectoraten voor participatiemogelijkheden. Het integrale personeelsbeleid is gefocust op verdere talentontwikkeling. De rol van de medewerkers ontwikkelt zich in toenemende mate naar de positie van kenniswerker. In deze hoedanigheid wordt in dialoog met het werkveld actuele kennis ontwikkeld en uitgediept. Het publiceren en het verzorgen van workshops wordt gestimuleerd. Daarnaast stimuleert De Kempel docenten de VELON-registratie te behalen en te participeren in landelijke netwerken. Met de komst van het Kempelonderzoekscentrum worden de mogelijkheden voor medewerkers om relevant onderzoek te verrichten en te promoveren ruimer. Docenten wordt, waar relevant, de mogelijkheid geboden om zich in een andere leerwerk omgeving te ontwikkelen. Een actieve inzet op de werkvloer in het primair onderwijs is daar een voorbeeld van.

Ambitie 4 Krachtige leeromgeving

De ankers

Hogeschool de Kempel biedt ondersteuning die de leeromgeving krachtiger maakt. Het tutorschap en de stage- en studiebegeleiding geven een extra dimensie aan deze leeromgeving. Het gebouw met daarin behalve instructielokalen ook veel kleinere ruimtes, met een stilleruimte, een Leerplein, een onderwijswerkplaats en met uitstekende ICT-voorzieningen biedt de gebruikers vele mogelijkheden tot samen leren. De samenhang in het programma stimuleert de studenten om dieper in de stof door te dringen.

De voortgang

ICT wordt ingezet om studenten en docenten te kunnen voorzien van 'just-in time' informatie. Zo biedt Sherpa-pro een breed digitale aanbod van leermiddelen die twee uitgeverijen voor het pabo-onderwijs hebben ontwikkeld. Alle onderwijseenheden (leerlandschappen, studieroutes en minoren) zijn beschreven en beschikbaar binnen de Elektronische Leeromgeving (ELO). Dit betekent dat alle informatie voor de studenten digitaal toegankelijk is gemaakt. In totaal zijn inmiddels 55 kennisobjecten gedigitaliseerd. Hierdoor kunnen studenten een veelheid aan informatie, bronnen en beeldmateriaal digitaal raadplegen.

Hogeschool de Kempel voert twee pilots uit van Virtual Action Learning (VAL). De beste typering van het leerproces is 'samenlerend produceren'. Studenten voeren interactief met hun medestudenten leeractiviteiten uit in een virtuele leeromgeving (de Virtual Learning Community). Ze maken leerarrangementen waarvan ze vinden dat die bijdragen aan hun competentieontwikkeling, plaatsen hun producten in de VLC, geven elkaar feedback, plaatsen en beargumenteren stellingen, beantwoorden leervragen en nomineren leerproducten van medestudenten die zij zelf het beste vinden. De pilots worden uitgevoerd in het derde leerjaar en binnen het Challenge Program. Op basis van evaluatie van de pilots is besloten om vanaf het studiejaar 2010-2011 beperkt gebruik te maken van de Virtual Learning Community. Verworvenheden worden vertaald naar gebruik van de VAL-methodiek binnen N@tschool.

Hogeschool de Kempel vindt het noodzakelijk dat 'de buitenwereld' zoveel mogelijk binnen de opleiding gebracht wordt. Daarom worden er activiteiten buiten het reguliere programma verzorgd. Omdat Hogeschool de Kempel een monosectorale hogeschool is, ademen alle activiteiten 'onderwijs' uit. In 2010 bracht rabbijn Awraham Soetendorp een bezoek aan De Kempel in het kader van 'De dag van respect'. Er zijn lezingen verzorgd door Pedro de Bruyckere (e-generatie) en Margriet Sitskoorn (puberbrein).

Hogeschool de Kempel wil voorop lopen bij de toepassing van de nieuwste technologische hulpmiddelen, nog voordat deze een plaats in de klas op de basisschool krijgen. Docenten van de Kempel worden gefaciliteerd om op vernieuwende wijze gebruik te maken van de mogelijkheden van digitale schoolborden. Daarnaast is in 2010 ruim aandacht besteed aan het omgaan met de digitale mogelijkheden in het klaslokaal. Het gaat hierbij over mediawijsheid en media-opvoeding.

De organisatie

Persoonlijke aandacht blijft een kenmerk van De Kempel. In samenspraak met het beroepenveld wordt bezien hoe een optimale match tussen het binnen- en buitenschoolse curriculum gerealiseerd kan worden. De hogeschool ziet professionalisering als een belangrijk instrument voor ontplooiing van capaciteiten en realisatie van wensen van personeelsleden. Dit levert tevens een bijdrage aan de verdere verhoging van de kwaliteit van het onderwijs. Veranderende inzichten omtrent leren en substantiële wijzigingen van onderwijsinhouden vragen om scholing om de aanwezige professionaliteit te verbreden en te verdiepen.

In 2010 hebben onder andere de volgende scholingsactiviteiten plaatsgevonden:

- In het kader van individuele deskundigheidsbevordering zijn er 163 deelnames geweest aan een- of meerdaagse scholing/congressen/symposia.
- Voor het voeren van functionerings- en beoordelingsgesprekken volgde het management van De Kempel een professionaliseringstraject.
- Zes docenten woonden de Panama conferentie bij en zestien docenten het Leidscongres Velon.
- Eén docent is bezig met een promotietraject.
- Aan internationale studiereizen hebben in 2010 in totaal negen personen deelgenomen. Bestemmingen waren:
 - Londen: beurs voor ICT in het onderwijs (BETT);
 - San Francisco: Software virtualisatie (VM World);
 - Suriname: Sectie Oriëntatie op mens en wereld
 - Italië: Reggio Emilia
- In BA-teams en tutorenoverleg is veel gewerkt aan het verder verbeteren van de programma's en het verhogen van het studierendement. Toetsing is daarin een belangrijk gegeven. Ook in 2010 is daarom weer gebruikgemaakt van de expertise van het IOWO van de Radboud Universiteit van Nijmegen.

Aan cursusgelden voor deelname aan professionaliseringsactiviteiten werd in 2010 een bedrag van € 120.000,- uitgegeven.

Ambitie 5 Focus op samenwerking

De ankers

De Kempel kiest voor werk- en organisatievormen waarbinnen de dialoog centraal staat. Het werken met tutorgroepen is daar een sprekend voorbeeld van. Met deze keuze wordt samenwerking tussen allen die bij het onderwijsproces zijn betrokken, gestimuleerd. Samenwerking krijgt bovendien gestalte door een programma van persoonsvormende activiteiten en door vieringen waarin veel ruimte is ingebouwd voor gemeenschappelijkheid. Studenten kunnen deelnemen aan onderzoeksprojecten, onder meer via de lectoraten, waarin het accent gelegd wordt op samenwerking.

Hogeschool de Kempel maakt deel uit van de Educatieve Federatie Interactum, een samenwerkingsverband van vijf monosectorale opleidingen voor leraar basisonderwijs. Leden van de federatie zijn:

- Ipabo Amsterdam/Alkmaar/Almere
- Hogeschool Iselinge te Doetinchem
- Hogeschool De Kempel te Helmond
- De Marnixacademie te Utrecht
- Hogeschool Katholieke Pabo Zwolle

De hogescholen willen herkenbare en kwaliteitsbewuste lerarenopleidingen zijn, op grond van een duidelijke signatuur en met behoud van de regionale identiteit. Vanuit een eigen zelfstandigheid en verantwoordelijkheid wordt gezamenlijk gewerkt aan het ontwikkelen en realiseren van eigentijds opleidingsonderwijs.

Vijf Vlaamse hogescholen hebben een samenwerkingsovereenkomst met Interactum. Interactum Nederland en Interactum Vlaanderen organiseren jaarlijks gezamenlijke studiedagen.

Hogeschool de Kempel richt zich nadrukkelijk op het aangaan van verbindingen met zijn omgeving. Er is veel aandacht voor het uitwisselen van kennis en opinies. Mede daarom onderhoudt De Kempel intensieve contacten met de schoolbesturen en scholen in de regio.

Daarnaast participeert Hogeschool de Kempel in samenwerkingsverbanden met andere Hogescholen en opleidingen. Dit geschiedt primair binnen de Interactumopleidingen, ten dele via contacten met de Fontys-opleidingen en binnen het LOBO, het landelijk overleg van Pabo's. In de regio werkt De Kempel samen met de begeleidingsdiensten van Helmond en Venlo.

In het kader van een goede afstemming tussen de mbo-opleiding tot onderwijsassistent en het hbo werken Hogeschool de Kempel, Fontys Pabo Eindhoven, ROC Ter AA te Helmond, ROC De Leijgraaf te Veghel en ROC Eindhoven aan het afstemmen van programma's. In 2010 is deze samenwerking opnieuw bekrachtigd en geconcretiseerd in een plan van aanpak.

In de provincie komen Fontys, Avans, de HAS, NHTV en De Kempel samen in het Brabantberaad om de belangen van het hoger beroepsonderwijs in Brabant goed over het voetlicht te brengen.

Landelijk participeert Hogeschool de Kempel in het verband van de HBO-Raad. Daarnaast maakt de Kempel deel uit van het Ede-beraad, een netwerkconstruct van kleine hogescholen. Als katholieke hogeschool is De Kempel ook lid van de Vereniging van Katholieke Lerarenopleidingen (VKLO).

Als partner in het Kenniscentrum Wetenschap en Techniek Zuid stimuleert De Kempel techniekeducatie op basisscholen in de regio.

Van groot belang voor kennisontwikkeling en kenniscirculatie is de participatie van De Kempel in netwerken met universiteiten. De Kempel onderhoudt formele partnerschappen met de Radboud Universiteit van Nijmegen, Universiteit Utrecht, Open Universiteit Heerlen, Universiteit Maastricht, Vrije Universiteit Amsterdam en de Eindhoven School of Education.

De voortgang

PO

Om de kwaliteit van de opleiding te borgen is betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding onontbeerlijk. Structureel overleg en afstemming over vorm en inhoud van de opleiding vindt plaats in een Werkveldevaluatiecommissie (doet Hogeschool de Kempel de dingen goed?) en een Veldcommissie Schoolbesturen (doet Hogeschool de Kempel de goede dingen?). De Werkveldevaluatiecommissie bestaat uit leerkrachten, directieleden, IB'ers, RT'ers en recent afgestudeerden.

De Werkveldevaluatiecommissie heeft in 2010 o.a. aandacht besteed aan: stage- en informatiebrochures, de werkveldenquête, onderzoek, kunstzinnige vorming, en eigentijds toetsen en beoordelen. In de Veldcommissie Schoolbesturen heeft De Kempel o.a. advies ingewonnen over de mogelijke betekenis van het advies van de Onderwijsraad om het basisonderwijs uit te breiden voor alle driejarigen, het pleidooi van de PO-raad voor een 10-jarenplan voor het primair onderwijs, en de rol van de (aanstaande)leraar als onderzoeker.

In 2010 onderhield De Kempel contact met in totaal 306 stagescholen. In totaal ruim 400 mentoren bezochten de zeven geplande mentorenbijeenkomsten. Met een aantal basisscholen worden specifieke relaties onderhouden in het kader van projecten als Samen opleiden, Lectoraat en onderzoek, Techniekeducatie en vernieuwend onderwijs.

Drie scholen van het schoolbestuur 'De Eenbes' ontvingen op 27 januari het certificaat 'Samen Opleiden' als resultaat van vier jaar samenwerken aan dit project door de basisscholen Bernadette in Mariahout, de Heindert in Aarle-Rixtel en de Fontein in Lieshout. Op 16 maart volgde Kombischool De Pas te Helden. Hier gingen drie jaren van intensief samenwerken met het Kempellectoraat aan vooraf. Volgens het concept Samen Opleiden zijn in 2010 de scholen onder bestuur van 't Nut in Geldrop de samenwerking aangegaan met De Kempel. Het concept wordt verder verkend en doorontwikkeld.

Onder de vlag van vernieuwingsonderwijs heeft De Kempel in 2010 vijf regiobijeenkomsten belegd voor Jenaplanscholen. Daarnaast is er een collegiale consultatie uitgevoerd op een van de Jenaplanscholen. Kempel-docenten waren ook in 2010 weer nauw betrokken bij de organisatie, programmering en uitvoering van de tweedaagse Jenaplanconferentie te Papendal.

Een tweetal aangevraagde projecten Opbrengstgericht Werken bij het Projectbureau Kwaliteit van de PO-raad werden gehonoreerd. De projectplannen zijn in nauw overleg met betreffende scholen opgesteld. De projectduur bedraagt twee jaar. Eén project wordt uitgevoerd op een school voor special basisonderwijs De Brigantijn in Deurne en is gefocust op Woordenschatontwikkeling. Het andere project wordt gerealiseerd op de basisscholen DS. Swildensschool te Gemert en Klein Erf in De Mortel. Het vergroten van de opbrengsten van het Taal- en rekenonderwijs zijn hier de schoolontwikkelingsvragen. In beide projecten zijn leerwerkgemeenschappen ingericht waarin studenten, mentoren en opleidingsdocenten samen werken en leren.

S(B)O

De belangstelling van studenten voor deelname aan het project 'Iedere Leraar Speciaal' dat De Kempel in samenwerking de Stichting Speciaal Onderwijs Noord- en Midden-Limburg en de LZK-school De Wijnberg te Venlo uitvoert, blijkt voor REC 3/4 in deze regio beperkt te zijn. Slechts één student (derdejaars) heeft in het project geparticipeerd. De projectactiviteiten beperken zich dus vooralsnog tot de oriëntatiedag en een intakegesprek met de student en de reguliere stagebegeleiding door de tutor van de student. Een vergelijkbaar traject met de stuurgroep SO uit Helmond en omstreken kent een vergelijkbaar knelpunt.

Met het samenwerkingsverband WSNS Helmond- Mierlo wordt structureel overleg gevoerd over afstemming tussen ontwikkelingen in de praktijk en de betekenis daarvan voor de opleiding.

VO

Met de directie van de OMO-groep Helmond worden gesprekken gevoerd over het opleiden van afgestudeerde Kempel-studenten in duale trajecten bij de OMO-scholen in Helmond. De mogelijkheden om een toeleidend traject in de tweede fase van de opleiding in het Kempel curriculum op te nemen worden momenteel verkend. De samenwerking met het Raaylandcollege te Venray gaat een nieuwe fase in. In december 2010 is besloten om de samenwerking te intensiveren met betrekking tot taal- en rekenprogramma's.

Onderzoek

Om alle aan onderzoek gerelateerde activiteiten te coördineren en nieuw onderzoek te initiëren is in 2010 het Kempel Onderzoekscentrum ingericht. Met de Eindhoven School of Education (een samenwerkingsverband van de Universiteit Eindhoven en Fontys Hogescholen) is een samenwerkingsovereenkomst gesloten. In de ESoE-nieuwsbrief nr. 15 van oktober 2010 is daarover het volgende opgenomen: *"Met De Kempel, een zelfstandige hogeschool gespecialiseerd in de opleiding leraar basisonderwijs en gevestigd in Helmond, is recent een partnership gesloten. In dit geval gaat het om enkele promovendi die onder*

meer onderzoek doen naar de coaching van leraren in opleiding. Daarnaast worden plannen besproken rond het methodologisch professionaliseren van docenten die binnen De Kempel bij onderzoek van onderwijs worden betrokken.”

De voorbereidingen voor een nieuw Lectoraat Eigentijds Beoordelen werden in het voorjaar van 2010 afgerond met een goedkeuring van de Stichting Kennisontwikkeling in het hbo. Met ingang van het studiejaar 2010-2011 is het Lectoraat van start gegaan. Het lectoraat werkt nauw samen met Kennisnet, de Open Universiteit en de Universiteit van Maastricht.

Interactum

De jaarlijkse Interactumdag, gehouden op 16 april 2010 in Zwolle, stond geheel in het teken van Onderzoek. Onder het motto ‘Kennis komt nooit alleen’ hebben de lectoren en hun kenniskringen van de deelnemende instellingen hun kennis gedeeld met de aanwezigen. Het college van bestuur van de PO-raad heeft op deze dag haar visie geven op het belang van onderzoek in het primair onderwijs en de ontwikkeling van de attitude en vaardigheden daarvoor in de opleiding van de aanstaande leraar.

Op 11 maart 2010 vond op Hogeschool de Kempel de reguliere vergadering met de partners van Interactum Vlaanderen plaats. Het tekenen van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst en het aandragen van ingrediënten voor een activiteitenplan maakten onderdeel uit van de agenda.

De organisatie

Het sociaal-constructivistisch onderwijsconcept bevat goede handvatten voor effectieve samenwerking. Ook de wijze waarop het onderwijs inhoudelijk ingericht en georganiseerd is, zorgt ervoor dat medewerkers in nauwe samenspraak opereren. Doordat een groot deel van de medewerkers naast de direct onderwijsgevende activiteiten ook nog andere taken heeft, wordt interdisciplinaire samenwerking bevorderd. Een organisatiestructuur waarin docenten in de eerste fase van de opleiding samenwerken in teams en in de tweede fase in tutorenoverleggen, scheidt mede door de heterogene samenstelling van deze groepen een cultuur waarin medewerkers zich sterk bij elkaar en elkaars vakgebied betrokken voelen. Hogeschool de Kempel wil extra aandacht besteden aan het creëren van optimale samenhang tussen de diverse onderdelen van het onderwijsprogramma. Dit eist een krachtig inzetten op het gemeenschappelijk vormgeven van het programma. Stimulering van het expertisemodel waarbij medewerkers een eigen, gemandateerde verantwoordelijkheid krijgen, zal bijdragen aan verhoging van de effectiviteit van samenwerken. De ondersteuning van dit proces wordt verzorgd door de manager initieel, in nauwe samenwerking met de twee teamleiders en vier jaarcoördinatoren.

Ambitie 6 Betrouwbaar in uitvoering en contact

De ankers

Hogeschool de Kempel staat bekend als een hogeschool waar zaken goed geregeld zijn. Er is duidelijk wat er van studenten gevraagd wordt, roosters zijn tijdig beschikbaar, toetsdoelen staan beschreven. Wederzijds vertrouwen en het nakomen van afspraken en toezeggingen zijn van fundamenteel belang om de naam die De Kempel heeft opgebouwd als een organisatie die betrouwbaar is, in stand te houden.

De voortgang

Het opleidingsmanagement verzamelt input vanuit studenten om tot kwaliteitsborging en kwaliteitsverbetering te komen. Op basis van de resultaten op de jaarlijkse studentpeiling en de Nationale Student Enquête (NSE) wordt met studenten bepaald op welke wijze Hogeschool de Kempel de onderwijskwaliteit kan borgen en verbeteren.

De Examencommissie draagt zorg voor de kwaliteit van toetsing. De nakijktermijnen liggen vast, er is een digitale fraudecheck ingevoerd, er wordt aandacht besteed aan de verbetering van de intersubjectieve betrouwbaarheid en er is een intern digitaal toetskaartensysteem ontwikkeld. Om de kwaliteit en validiteit van de toetsen te waarborgen, is expertise van prof. Dochy benut en is het IOWO van de Radboud Universiteit ingeschakeld. Het IOWO heeft meerdere toetsen gecheckt en van feedback voorzien. Deze terugkoppeling wordt meegenomen bij het samenstellen van nieuwe toetsen.

De toetsplannen zijn gecheckt, besproken en verwerkt in het OER. De taken en bevoegdheden van elke geleding die betrokken is bij de toetsing zijn vastgelegd. De rol van de toetscoördinator is een onafhankelijke staf-adviestaak geworden. De toetscoördinator sluit bij elke examencommissievergadering aan om de stand van zaken met betrekking tot toetsing te bespreken en vervolgacties te formuleren. Op deze wijze wordt de kwaliteitsborging geformaliseerd. De gedragscode bij toetsmomenten is herzien en alle betrokkenen zijn schriftelijk op de hoogte gesteld van de regels en gedragscodes. Trajectplanner is geïmplementeerd als studentvolgsysteem.

Tijdens een tweetal studieochtenden voor docenten van De Kempel is aandacht besteed aan het onderwerp 'Professionele Ruimte'. De resultaten van een onderzoek naar deze professionele ruimte zijn besproken met de docenten en vertaald in acties op de korte en langere termijn.

Het is elk jaar een uitdaging om voor alle studenten stageplaatsen te organiseren, maar dankzij de goede samenwerking met de scholen lukt dit steeds weer. Er is een verschuiving in het werkgebied aan het optreden omdat de studenten tegenwoordig uit een ruimere regio komen. Er wordt vaker stage gelopen in de Kempen waar nieuwe relaties worden opgebouwd. Ook in de omgeving van Weert is samenwerking gezocht met scholen omdat er een grote groep studenten uit die regio komt. Er zijn minder studenten uit Noord-Limburg (omgeving Venray). Het contact met de coördinatoren wordt geïntensiveerd. Het relatiebeheer met scholen heeft vorm gekregen door de werving en plaatsing te analyseren. Op basis van deze gegevens worden acties richting scholen uitgezet.

De werving van stageplaatsen voor studenten uit het laatste leerjaar is geformaliseerd. De afspraken rondom de procedure van plaatsen worden strakker gehanteerd. Naar aanleiding van vragen uit het werkveld is er in 2010 een pilot mentorentraining georganiseerd. In vier bijeenkomsten is het curriculum van De Kempel neergezet, theorie over begeleiden aangeboden en vaardigheden geoefend met mentoren.

In 2010 is de website van Hogeschool de Kempel en het intranet (Leerplein) vernieuwd op basis van een Sharepoint-omgeving. Binnen het Leerplein is algemene informatie beschikbaar voor zowel studenten als docenten. Daarnaast heeft iedereen in dit Leerplein een eigen gepersonaliseerde omgeving (MySite). Hier heeft men toegang tot de eigen ELO/portfolio, de cijferadministratie en de toetskaarten om de verslaglegging van het eigen toetsgesprek met de tutor in te kunnen zien. MySite, biedt toegang tot Sherpa-Pro (digitale studieboeken en materialen). In Mysite heeft elke student een blog waarin de stage gedocumenteerd wordt waarop tutores kunnen reageren. Binnen het Leerplein worden alle digitale studieroutes en kennisobjecten opgenomen.

De organisatie

Er wordt gewerkt met duidelijke jaarcontracten. Roostering, lokaalreservering en uitleen van materialen zijn strak gepland. Medewerkers en studenten kunnen gebruik maken van uitgebreide ICT-faciliteiten. Nieuwe medewerkers kunnen gebruikmaken van begeleidingsmogelijkheden en een coachingsaanbod vanuit De Kempel. Een goede afstemming tussen planning en capaciteit blijft ook de komende jaren aandacht vragen. In geval van verzuim van docenten worden de lessen zoveel als mogelijk door collega-docenten overgenomen om lesuitval te voorkomen. Het integrale personeelbeleid wordt voortgezet en daar waar nodig op basis van evaluaties bijgesteld. Hogeschool de Kempel zal gestructureerder en intensiever aandacht besteden aan 'het relatiebeheer'.

Om de kwaliteit te borgen zijn alle kwaliteitsonderzoeken neergelegd bij het externe bureau SevenHouses. Om aan te geven dat actie wordt ondernomen op basis van de diverse peilingen worden bijeenkomsten georganiseerd voor studenten en werkveldcommissies waarin de verbeteracties zichtbaar worden gemaakt.

Ambitie 7 Kwaliteit- en resultaatgerichtheid

De ankers

Om het onderwijsprogramma goed aan te laten sluiten op de behoeften en beleving van studenten, wordt dit programma door hen beoordeeld in kwaliteitskringen. De onderwijsinhoud wordt vormgegeven op basis van toetsdoelen die gerepresenteerd worden in digitale studielandschappen en studieroutes. Tweemaal per jaar worden op basis van de rendementsgedaten interventies richting studenten bepaald. De hogeschool werkt voor studenten die in de propedeutische fase zitten met een advies en maakt daarbij ook gebruik van de mogelijkheid om een bindend afwijzend advies uit te spreken. De Kempel hanteert een brede intake waarbij de studenten verplichte toetsen dienen te maken en de StudieWijzer moeten invullen. Op basis van deze brede intake ontvangen de studenten een

studieadvies. Voorafgaand aan het onderwijsaanbod wordt steeds helder bepaald wat de te behalen resultaten zijn en welke toetsdoelen gehanteerd moeten worden.

De voortgang

In 2010 heeft Hogeschool de Kempel gebruikgemaakt van de volgende evaluatie-instrumenten:

Peiling afstudeerders

In het onderzoek dat is uitgevoerd door SevenHouses is de mening gepeild van de afstudeerders die hun studie hebben afgerond in het studiejaar 2009-2010. Centraal in het onderzoek staat de vraag in hoeverre het onderwijs op De Kempel afgestudeerden heeft voorbereid op het functioneren in de beroepspraktijk en in hoeverre de afstudeerders tevreden zijn over het onderwijs bij De Kempel.

Het merendeel van de ondervraagden beoordeelt de kwaliteit van de opleiding met een 8. Het gemiddelde cijfer is een 7,8. De meeste van hen zouden opnieuw kiezen voor De Kempel.

De afstudeerders vinden zichzelf goed toegerust om het beroep van leraar primair onderwijs te kunnen uitoefenen. Zij geven zich hiervoor gemiddeld een 8. De sterkste punten van Hogeschool de Kempel worden gevormd door de sfeer op de hogeschool, het contact tussen studenten en docenten en de voorbereiding op de beroepspraktijk. Een groot deel van de ondervraagden roemt de persoonlijke aandacht van de docenten en tutoeren, de kleinschaligheid en het specialisme van De Kempel en de hoge kwaliteit van de docenten, korte communicatielijnen en de hoge eisen aan het onderwijsprogramma.

HBO-Monitor 2009

In het najaar van 2009 is een onderzoek gehouden onder de afgestudeerden van het studiejaar 2007-2008. Op alle fronten scoort Hogeschool de Kempel hoger dan het landelijk gemiddelde.

Kwalificatie output Hoe goed is men voorbereid?

Jaar	Instelling	Landelijk
2009	7,7	7,1
2008	7,8	7,2

Dit zijn totaalscores over de vragen of de opleiding een goede basis is om te starten, of de opleiding een goede basis is om competenties verder te ontwikkelen en of de opleiding een voorbereiding is op de actuele beroepspraktijk.

Allocatie Waar komt men terecht?

Jaar	Instelling	Landelijk
2009	8,3	8,0
2008	8,2	8,0

Dit zijn totaalscores over de voorlichting van De Kempel, of het functieniveau bij het opleidingsniveau past, of de aansluiting opleiding en werk goed is, of de capaciteiten van de alumnus benut worden en de tevredenheid met de functie.

Extern rendement Wat levert het op?

Jaar	Instelling	Landelijk
2009	7,2	6,9
2008	7,1	6,5

Dit zijn totaalscores over het werkloosheidspercentage, het bruto uurloon en carrièremogelijkheden.

Kwalificatieproces Wat heeft men geleerd?

Jaar	Instelling	Landelijk
2009	7,5	7,0
2008	7,6	7,1

Dit zijn totaalscores over de inbedding in de beroepspraktijk, of de opleiding aansluit op actuele ontwikkelingen, de studeerbaarheid en de inhoudelijke samenhang.

Selectie Hoe is er geselecteerd?

Jaar	Instelling	Landelijk
2009	6,0	5,2
2008	5,5	5,1

Dit zijn totaalscores over de vragen of docenten streng zijn in beoordeling, de opleiding uitdagend is qua niveau, de tentamens/opdrachten pittig zijn, of er voldoende op inzicht getoetst wordt, of alleen studenten die het verdienen een diploma kregen en de moeilijkheid om bij groepsopdrachten mee te liften.

Kwalificatie input Wat is er nodig?

Jaar	Instelling	Landelijk
2009	7,4	7,0
2008	7,9	7,1

Dit zijn totaalscores over de praktijkkennis en –ervaring van docenten, de beschikbaarheid van docenten, de inhoudsdeskundigheid van docenten en de didactische vaardigheden van docenten.

Keuzegids HBO Voltijd 2011

Volgens de HBO-keuzegids 2011 voor voltijdopleidingen is Hogeschool de Kempel de beste pabo van Zuid-Nederland en maakt de hogeschool deel uit van een selecte groep van 22 excellente hbo-opleidingen.

Nationale Studenten Enquête 2010

In het kader van de invoer van een nieuwe landelijke meetmethode heeft de HBO-raad in het schooljaar 2008-2009 een pilot-onderzoek uitgevoerd. In het schooljaar 2009-2010 heeft deze pilot aansluiting gezocht bij de Nationale Studenten Enquête. In het onderzoek is de mening gepeild van de voltijdstudenten en deeltijdstudenten uit alle leerjaren. Centraal in het onderzoek staat de vraag in hoeverre de studenten tevreden zijn over het onderwijs op De Kempel. Op veertien van de vijftien thema's scoort Hogeschool de Kempel beduidend hoger

dan het landelijk gemiddelde. Alleen de beoordeling van de studiestad ligt lager. De scores tonen aan dat Hogeschool de Kempel erin slaagt om zijn ambities op het gebied van een krachtige leeromgeving, samenwerking, betrouwbaarheid en persoonlijke aandacht weet waar te maken.

Studentenpeiling

Bureau SevenHouses heeft in 2010 een tevredenheidspeiling gehouden onder de studenten van De Kempel. In het onderzoek is de mening gepeild van de voltijdstudenten en deeltijdstudenten uit de vier leerjaren. De studenten geven de hogeschool een rapportcijfer dat varieert tussen 7,2 en 8,1. Hogeschool de Kempel bereikt zeer hoge tevredenheidsscores onder alle studenten waar het gaat om persoonlijke aandacht, de samenwerking met andere studenten, de voorbereiding op de beroepspraktijk en de begeleiding vanuit de tutoeren, docenten en stagebegeleiders.

4. Interne en externe communicatie

De communicatie binnen Hogeschool de Kempel is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- openheid en transparantie;
- het creëren van draagvlak;
- zorgvuldigheid;
- zelfverantwoordelijkheid;
- dialoog en persoonlijke communicatie;

Naast de reguliere, in het calendarium geplande docentenvergaderingen en vergaderingen voor het ondersteunend personeel zijn er intern georganiseerde studiedagen. Deze bijeenkomsten zijn vooral gericht op informatieoverdracht.

Hogeschool de Kempel wil een goed geïnformeerde (werk)gemeenschap zijn, waar men in dialoog met elkaar actief functioneert. De missie van De Kempel is immers: 'Mensen verbinden die leren een warm hart toedragen'. Mede daarom wil de hogeschool de interactie bevorderen tussen lerenden: studenten, docenten, het gehele onderwijswerkveld van leerkrachten, mentoren tot bestuurders en natuurlijk de kinderen waar het om te doen is. Onderwijs maak je samen. Een sterke externe gerichtheid is daar onlosmakelijk mee verbonden. In 2010 zijn vier edities van de Kempelkrant verschenen waarmee de communicatie met het werkveld is versterkt. Besloten is om de opzet van De Kempelkrant zodanig aan te passen dat deze gemakkelijker hanteerbaar wordt.

5. Helderheid.

Hogeschool de Kempel heeft in 2010 geen gelden aan de rijksbijdrage onttrokken voor het opzetten en/of uitvoeren van private activiteiten. De hogeschool voert zelf alle onderwijsprogramma's uit. Uitbesteding van programma's of onderdelen daarvan komt niet voor.

De Kempel biedt cursussen aan voor leerkrachten primair onderwijs. Soms zijn deze cursussen gericht op een geheel schoolteam, in andere gevallen kunnen cursisten individueel inschrijven. Cursisten worden in geen enkel geval ingeschreven als student. Zij betalen een kostendekkend cursusgeld.

Indien eigen personeelsleden deelnemen aan (delen van) het door de hogeschool aangeboden onderwijsprogramma of aan door de hogeschool verzorgde cursussen dan worden deze personeelsleden in geen geval ingeschreven als student.

Uitwisseling van studenten komt slechts incidenteel voor. Buitenlandse studenten die in het kader van uitwisseling deelnemen aan het onderwijsprogramma of aan een deel daarvan, worden niet voor bekostiging in aanmerking gebracht.

6. Toekomstverwachtingen

Hogeschool de Kempel zal zich blijven onderscheiden als zelfstandige, kleinschalige hogeschool met één studierichting: een opleiding tot leraar basisonderwijs. Nationaal toonaangevend met een bijzondere band naar de regio. Hoewel de opleiding de voorbije jaren is gegroeid van zo'n 650 studenten naar een kleine 900, is de verwachting dat het aantal studenten in de toekomst zal dalen naar het niveau van 650, zodat de uitstroom meer in balans is met de vraag op de arbeidsmarkt. Daling van het geboortecijfer zet komende jaren een neerwaartse druk op de in de regio voor uitvoering van het primair onderwijs noodzakelijke formatie. Afgestudeerden zullen minder snel en minder eenvoudig werk kunnen vinden in het beroep waarvoor ze opgeleid zijn.

De implicatie van de invoering van de kennisbases kan momenteel nog niet volledig in beeld gebracht worden. Duidelijk is dat indien tot implementatie in volle breedte wordt besloten, dit zeer ingrijpend zal zijn op het huidige curriculum en op de aanwezige kwalitatieve formatie. In 2010 is wel al geanticipeerd op de impact van de invoering van de kennisbasis voor rekenen en taal en de daar aan gekoppelde landelijke toets. Vooralsnog wordt er van uit gegaan dat een landelijke toets voor de andere vakken achterwege zal blijven.

Indien de plannen van de overheid om een boete voor langstudeerders in te voeren doorgang vinden dan verwacht De Kempel een sterke toename van uitvallers in de postpropedeutische fase. Bovendien zal invoering van een dergelijke maatregel een extra druk leggen op de voor onderwijs beschikbare middelen.

7. Financiën

Het boekjaar 2010 is afgesloten met een positief resultaat en een positieve cashflow. Het resultaat bedraagt € 362.000. Dit resultaat bestaat uit een bedrijfsresultaat (saldo Baten en Lasten) van € 255.000 en een resultaat uit financiële baten en lasten van € 107.000.

In de begroting voor 2010 is met een bedrijfsresultaat van -/- € 65.000 en met een totaal resultaat van € 20.000 rekening gehouden,.

In vergelijking met de begroting valt het bedrijfsresultaat ca. € 340.000 hoger uit.

De positieve afwijking is als volgt te verklaren:

- Een toename van de Rijksbijdrage met ca. € 300.000. Deze bijstelling van de overheidsbijdrage is voor het grootste deel toe te schrijven aan de compensatie van het macro-budget voor de gestegen studentenaantallen, zulks in combinatie met de wijze van toerekening van de Rijksbijdrage (T-2). Deze aanpassing heeft een positief effect van ca. € 250.000. Daarnaast hebben instellingen met een lerarenopleiding extra budget ontvangen ten behoeve van het lectoraat. Voor de Kempel komt dit neer op een extra budget van ca. € 50.000.
- Aan de lastenkant zijn de personele lasten € 200.000 hoger dan begroot. Als oorzaken zijn aan te duiden een stijging van de brutolonen en salarissen door interne vervangingen en toekenning van een eenmalige uitkering. Verder heeft een verhoging van de premielast, het tijdelijk inhuren van deskundigen en mutaties in de

- voorziening (o.a. wachtgeld) tot een toename geleid. Daar staan meevallers tegenover op het gebied van vervanging en uitkeringen via de Wet Arbeid en Zorg.
- De overige instellingslasten zijn ca € 200.000 lager uitgevallen dan begroot. Binnen de post administratie en beheer zijn lagere uitgaven gerealiseerd onder lasten voor beheer/bestuur – contributies - verzekeringen en werving studenten

Een wijziging in de regelgeving heeft het resultaat op collegegelden negatief beïnvloed. Door de verruiming van het recht op restitutie van het collegegeld krijgen thans alle studenten die uitschrijven - op verzoek - het teveel betaalde collegegeld terug. Voorheen kon de student slechts in een tweetal gevallen een restitutieverzoek indienen nl. indien hij voor het eerst in de propedeutische fase van de opleiding stond ingeschreven danwel bij afstuderen. De negatieve invloed als gevolg van de wetswijziging is ca. € 45.000.

Balans

De investeringen (MvA) in het gebouw betreffen aanpassingen ten behoeve van de verbetering van het binnenklimaat. Voor de OWP/ICT is in de bestaande luchtbehandelingskast een koudwaterbatterij ingebouwd. Daarnaast is het glasdak boven het leerplein eenzijdig voorzien van zonwering en zijn in de wanden afsluitbare inbouwmuurroosters geplaatst..

De investering in het terrein betreft een aanpassing van de bestrating rondom de ondergrondse afvalopslag. De investeringen in de inventaris en apparatuur betreffen voor het overgrote deel aanschaf in de ICT-omgeving, zoals: vervanging van werkstations, de opzet en ontwikkeling van een share-point omgeving en de aanschaf van een studentenregistratiesysteem. De ingebruikname van het studentenregistratiesysteem zal begin 2011 plaatsvinden.

Door wijziging in de richtlijnen voor de jaarverslaglegging is de voorziening voor de SOP-regeling (Seniorenregeling Onderwijspersoneel) komen te vervallen. Het saldo van de voorziening ad. € 138.000 is toegevoegd aan het eigen vermogen. Door deze toevoeging tezamen met het resultaat over 2010 is het vermogen gestegen naar € 11.166.000. Van dit bedrag behoort € 198.000 tot de bestemmingsreserve privaat en € 19.000,- tot de herwaarderingsreserve effecten.

De omvang van de voorzieningen is nagenoeg ongewijzigd. Door o.a. opheffing van de SOP-voorziening is de personeelsvoorziening teruggelopen met ca., € 125.000. Daar staat een positieve mutatie op de onderhoudsvoorziening tegenover van € 140.000.

Financiële kengetallen

De solvabiliteit geeft een indicatie van de mate waarin de Kempel aan haar lange termijn verplichtingen kan voldoen. De solvabiliteit wordt uitgedrukt als kengetal in de verhouding van het Eigen vermogen/ totale vermogen. De RvT van de Kempel acht een minimale waarde van 40% noodzakelijk. Doordat De Kempel een monosectorale hogeschool is, kan aangenomen worden dat er sprake is van een verhoogde kwetsbaarheid.

Op grond van de balanscijfers per 31 december 2010 wordt ruimschoots voldaan aan de gestelde norm.

	2010	2009
Solvabiliteit	67%	66%

De liquiditeitsratio geeft de mate weer waarin de instelling aan haar korte termijn verplichtingen kan voldoen. Als kengetal wordt de current-ratio gehanteerd. Hierin wordt de verhouding weergegeven tussen de vlottende activa en de kortlopende schulden. Een liquiditeit groter dan 1 wordt doorgaans als voldoende gekwalificeerd.

	2010	2009
Current-ratio	4,0	4,0

Treasury.

De raad van toezicht heeft een treasury-statuut vastgesteld waarin o.a. de navolgende doelstellingen zijn aangegeven.

- Het verzekeren van duurzame toegang tot de financiële markten tegen defensieve en risicomijdende condities.
- Het beheersen van financiële risico's.
- Het realiseren van adequate informatiestromen ter ondersteuning van het beleid.

De overtollige liquide middelen worden risicomijdend belegd. De "regeling Beleggen en Belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010" wordt gevolgd.

De belegging in obligaties –rentedragende leningen en aandelen met hoofdsomgarantie wordt via een hierin gespecialiseerde tussenpersoon gedaan.

Financieel perspectief.

De cijfers 2010 geven een solide positie weer zowel balanstechisch als op het gebied van de staat van baten en lasten.

Voor de toekomst ziet het College van Bestuur de volgende ontwikkelingen en risico's: De ontwikkeling van de studentenaantallen. Het animo onder de aankomende studenten voor een opleiding tot het beroep van leraar basisonderwijs neemt af. Hoewel de Kempel tot op heden de instroom op niveau heeft weten te behouden, is dit voor de toekomst allerm minst zeker. Er zal meer aandacht worden besteed aan de werving van studenten om daardoor een meer stabiel instroomniveau te garanderen. De invoering van het instellingscollegegeld voor studenten die al een studie in de sector onderwijs en/of gezondheidszorg hebben afgerond zal van invloed zijn op de instroom in de deeltijdopleiding.

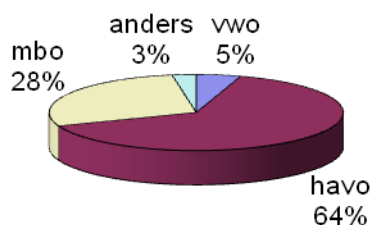
Gelet op de uitgangspunten in het regeerakkoord (minder geld voor een kwaliteitsimpuls/minder uitval, minder middelen voor verhoging van het studierendement van allochtone studenten, geen prijscompensatie enz.) breekt er in financieel opzicht een minder stabiele tijd aan. De realisatie van de plannen voor de langstudeerders zullen een substantiële verlaging van het te besteden budget met zich brengen.

De gewijzigde regeling restitutie collegegeld zal er toe leiden dat een aanzienlijk groter deel van de studenten hiervan gebruik zal maken. Voor de langstudeerders komt hierbij een verhogend effect doordat bij studiestaking recht bestaat op restitutie van het verhoogde wettelijke collegegeld.

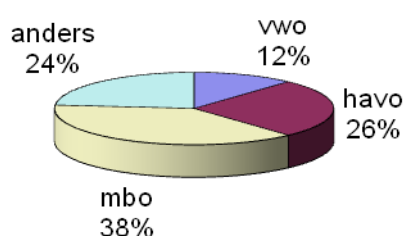

8. Kerngegevens

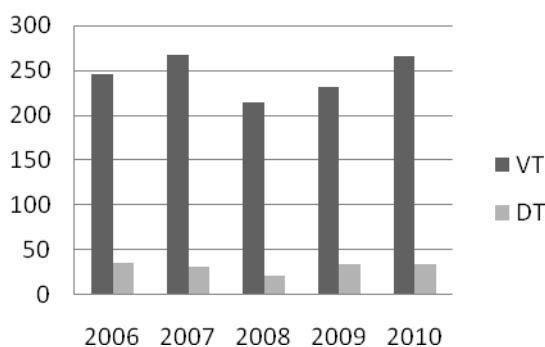
Vooropleiding instroom 2010
propedeuse voltijd

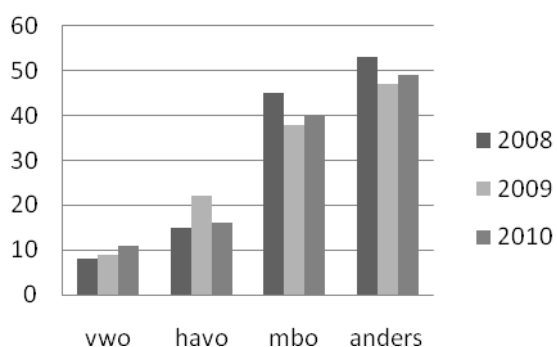
Vooropleiding instroom 2010
propedeuse deeltijd

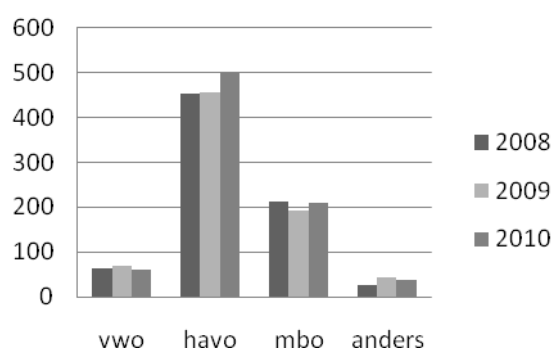
Instroom propedeuse

Totaal aantal studenten deeltijd
naar vooropleiding

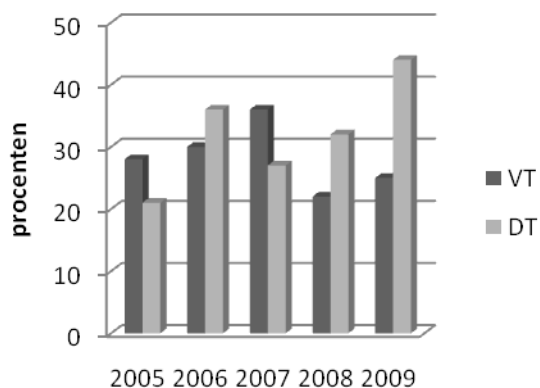

Totaal aantal studenten voltijd
naar vooropleiding

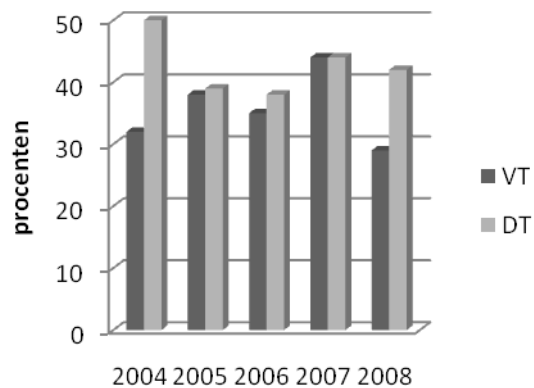

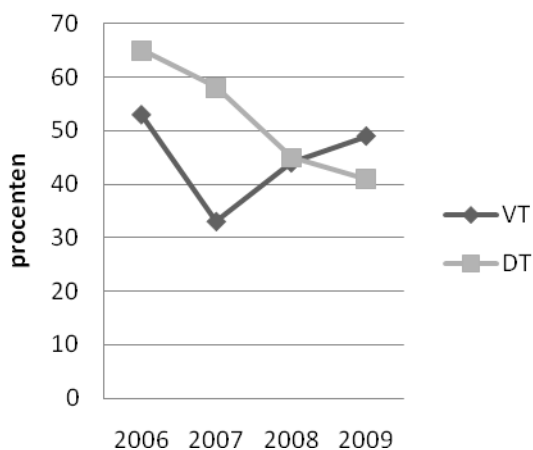
Uitval na 1 jaar per cohort

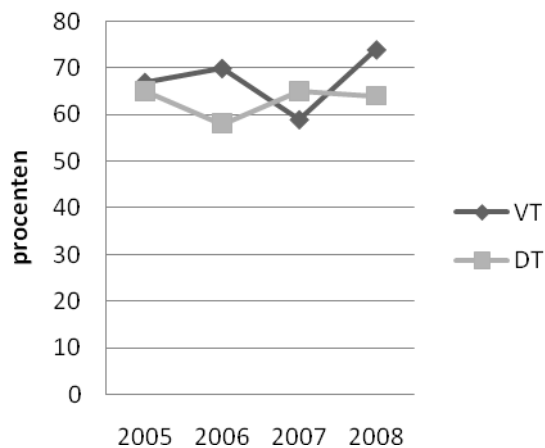
Uitval na 2 jaar per cohort

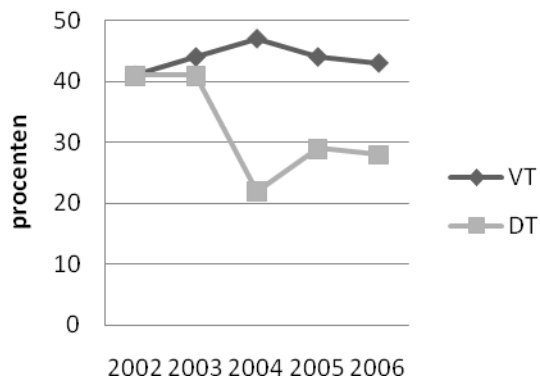
Propedeuserendement per cohort na 1 jaar

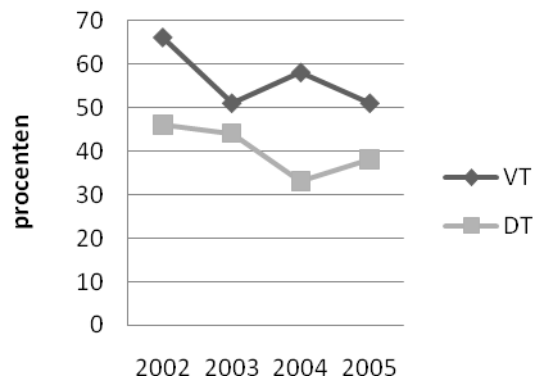
Propedeuserendement per cohort na 2 jaar

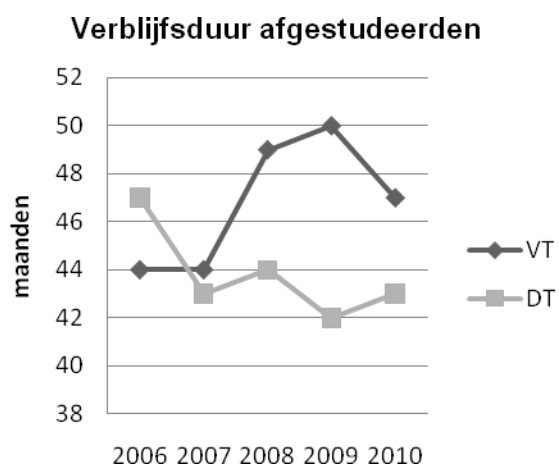
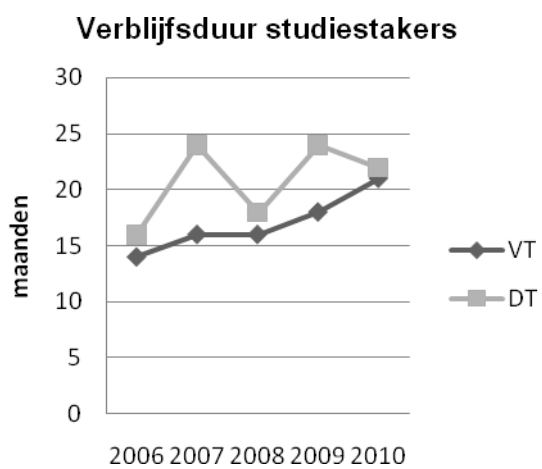

Diplomarendement per cohort na 4 jaar

Diplomarendement per cohort na 5 jaar

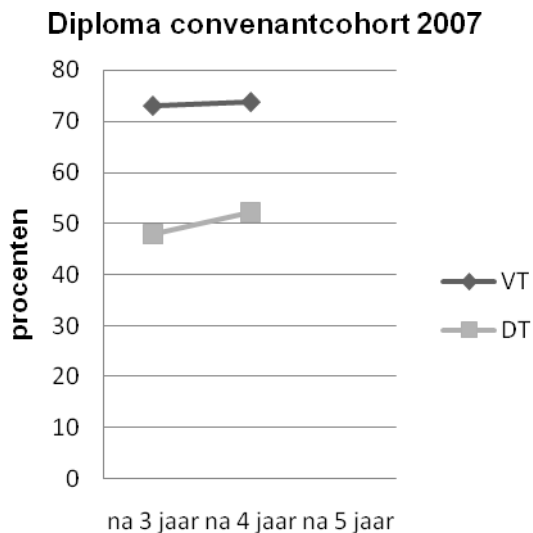
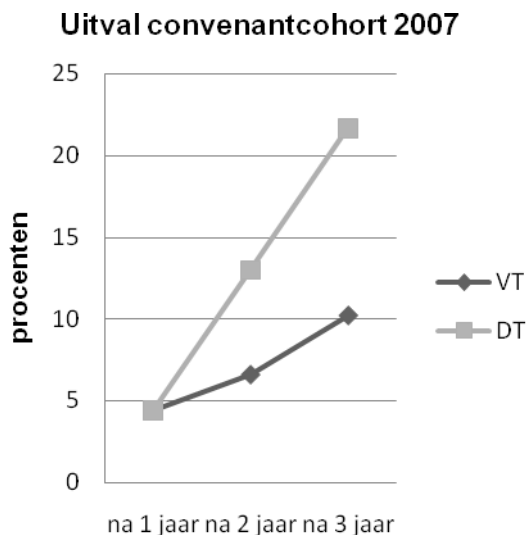
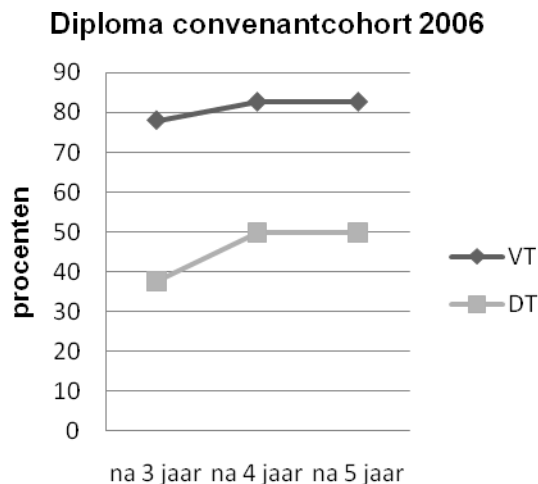
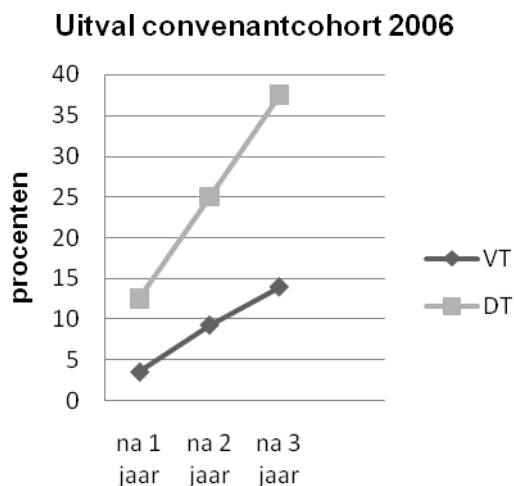

Convenantgegevens.

Deze gegevens (uitval en diplomarendement) worden vanaf 2010 opgenomen in het jaarverslag.

Gehanteerde definitie:

Onder covenantcohort X wordt verstaan de groep studenten die in het bezit is van een propedeusegetuigschrift pabo en die op 1 september van kalenderjaar X voor de eerste keer in de postpropedeutische fase staat ingeschreven.

Personeel.

De hogeschool werkt met een College van Bestuur bestaande uit 2 personen.

Personeel op 31-12-2010.

Onderwijzend personeel

OP	vrouwen	mannen	totaal
aantal pers.	34	21	55
aantal fte.	25,6	19,1	44,7

De gemiddelde leeftijd is: 44,8 jaar

De gemiddelde diensttijd bij de hogeschool: 8,5 jaar

Verder is er een aantal ervaren leerkrachten basisonderwijs bij de hogeschool gedetacheerd. Deze leraren basisonderwijs dragen samen met docenten van De Kempel zorg voor de stagebegeleiding van studenten. De totale formatieomvang van de gedetacheerde leerkrachten bedraagt elk jaar op ongeveer 3 fte.

Realisatie van de functiemix.

schaal	Stand 01-10-2008	Afspraak 01-10-2010	Gerealiseerd 31-12-2010	Gevolgen voor werkgeverslast
9				
10	6,7	4,00	3,80	€ 164.284 -
11	18,3	17,90	18,50	€ 13.450
12	16,1	18,20	18,20	€ 162.648
13	0	1,00	0,60	€ 50.970
14				
15				
16				
	41,1	41,1	41,1	€ 62.784
Convenantsbijdrage				€ 67.600
Onderbesteding 2010				€ 4.816
Overbesteding 2009				€ 3.422
Onderbesteding totaal				€ 1.394

Ondersteunend personeel exclusief CvB

OBP	vrouwen	mannen	totaal
aantal pers.	10	12	22
aantal fte.	6,8	10,0	16,8

De gemiddelde leeftijd is: 48,4 jaar

De gemiddelde diensttijd bij de hogeschool: 9,8 jaar

Ziekteverzuim.

Het ziekteverzuimpercentage voor 2010 is voor het totale personeel 3,7%.

College van Beroep

Bij het College van Beroep zijn in 2010 geen zaken aanhangig gemaakt.

Commissie ongewenst gedrag

De Commissie ongewenst gedrag heeft in 2010 geen klachten ontvangen.

Milieu

Bij de aanschaf van middelen – zowel voor gebruik, verbruik als onderhoud – is naast de prijs–kwaliteitsverhouding ook de invloed op het milieu een aandachtspunt.

Hogeschool de Kempel produceert op zeer bescheiden schaal chemisch afval. Deze beperkte hoeveelheid wordt gescheiden ingezameld en aan gespecialiseerde bedrijven aangeboden. Om de afvalstroom te begrenzen, is er een regeling vastgesteld die bepaalt dat leveranciers de verpakkingsmaterialen van geleverde zaken terug dienen te nemen.

De aandacht voor duurzaamheid heeft ertoe geleid dat de Kempel zich bereid heeft verklaard voor deelname aan de Meerjarenafspraken Energie Efficiency 2001-2020. (MJA3)

Met deze deelname wil de Kempel komen tot een meer gestructureerde vorm van energiezorg.

In 2010 zijn hiertoe de volgende stappen gezet:

Tezamen met Enerdeco is een opzet gemaakt om te komen tot een Energie Efficiency Plan (EEP). Hiervoor zijn de volgende activiteiten ondernomen:

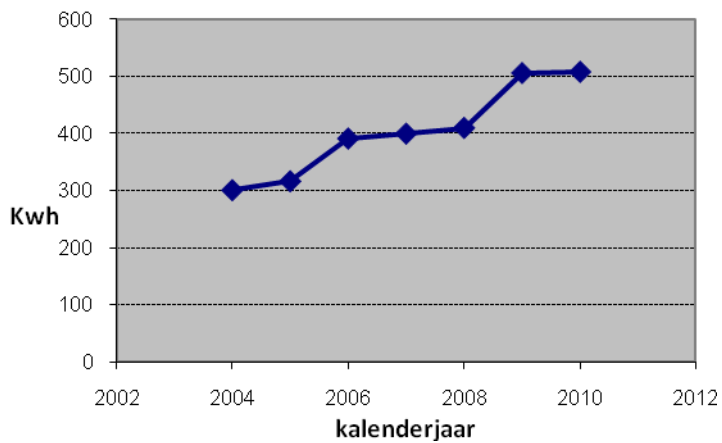
Er is een nulmeting uitgevoerd voor wat betreft: de gebouwen– het energieverbruik - de energiebalans (verdeling van het energieverbruik naar de verschillende verbruiksposten) – verbeteropties.

Tevens is gekeken naar het energieverbruik in de keten, waarbij de aandacht is gericht op reisafstanden van personeel en studenten. Ook zal bij inkoop de energiebelasting meegenomen worden.

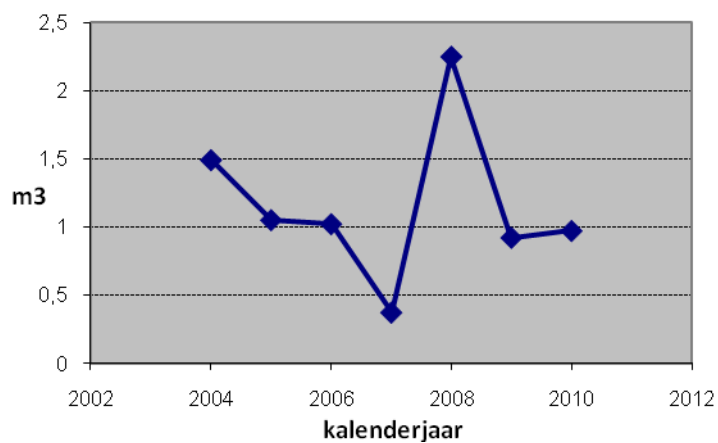
Invoering van een energiezorgsysteem heeft een eerste aanzet gekregen. Een van de docenten is belast met de taak van energiecoördinator. Deze heeft o.a. tot taak om het energieverbruik te monitoren en hierover te rapporteren. In de loop van 2011 zal het EEP ter toetsing worden ingediend bij Agentschap NL.

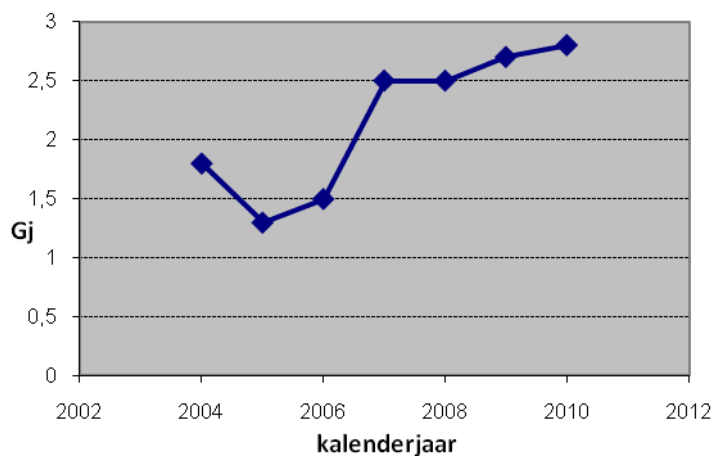
Verbruik elektriciteit per student

Waterverbruik per student

Verwarmingseenheden per student

Huisvesting

Het hoofdgebouw is te krap voor het huidige studentenaantal. De in het kloostergebouw aanwezige kantoren en leslokalen blijven waarschijnlijk nog jaren nodig om de capaciteitsproblemen van het hoofdgebouw op te vangen. Verdere uitbreidingen van gebouwen of ingrijpende renovaties zullen komende jaren niet plaatsvinden.

In het hoofdgebouw zijn voorzieningen getroffen om direct intredend zonlicht af te schermen. Bovendien is er een mogelijkheid tot natuurlijke nachtkoeling gerealiseerd. TNO is ingeschakeld om te adviseren inzake te treffen maatregelen om de binnenluchtkwaliteit te verhogen. Een rapportage is ontvangen. Bezien wordt welke maatregelen in 2011 uitgevoerd zullen worden.

9. Kenniscenter de Kempel

Kenniscenter de Kempel biedt leerkrachten, basisscholen en bovenschoolse organisaties een breed professionaliseringsaanbod bij de uitdagingen en onderwijsvragen van vandaag. Tot het aanbod behoren post-HBO opleidingen, cursussen, inspiratiedagen, symposia, en begeleiding bij verandertrajecten. Het aanbod bestaat hierbij zowel uit open inschrijvingen als teamgerichte trainingstrajecten op maat.

In 2010 heeft Kenniscenter de Kempel onder andere de volgende opleidingen, trainingen en coachingstrajecten voor leerkrachten en teams verzorgd:

- Leergang Vakbekwaamheid Bewegingsonderwijs;
- Opleiding tot NLP coach;
- Basiscursus SVIB: School Video Interactie Begeleiding;
- Communicatie: Diverse communicatietrainingen;
- Professionalisering jonge kind;
- Digicoach: digiborden en educatieve software
- Onderwijsvernieuwing: Jenaplan;
- Master Leren en Innoveren;
- VTB PRO: een ontdekkingsreis langs wetenschap en techniek.

In totaal hebben meer dan 350 cursisten deelgenomen aan opleidings- en trainingstrajecten. Van de leergang Vakbekwaamheid Bewegingsonderwijs hebben 114 cursisten met succes de brede bevoegdheid behaald.

Voor tal van innovaties zoekt Kenniscenter de Kempel in toenemende mate de samenwerking met het werkveld op. Op deze wijze wil Kenniscenter de Kempel een bijdrage leveren aan de ontwikkeling en professionalisering van het werkveld op de onderwerpen die er toe doen. De wisselwerking die ontstaat tussen het werkveld en docenten van Hogeschool de Kempel zorgt zo voor een kwaliteitsimpuls in het onderwijs.

In 2010 heeft Kenniscenter de Kempel samen met het werkveld in diverse projecten aan de volgende onderwerpen gewerkt:

- Certificering en scholing basisblokken.
- EVC partnership in het kader van de functiemix.
- Doorlopende leerlijnen.
- Opbrengstgericht werken; Taal.

Veel van bovenstaande projecten kennen een lange termijn karakter en zullen het komende jaar worden voortgezet. Daarnaast blijft het Kenniscenter ook in 2011 actief op zoek naar nieuwe samenwerkingsverbanden om de uitdagingen van morgen aan te gaan.

Tot slot heeft het Kenniscenter de Kempel in 2010 geïnvesteerd in het verbeteren van de interne organisatie en het ontwikkelen van nieuwe opleidingen. In 2011 zullen onder andere nieuwe gecertificeerde opleidingen Coördinator Taal en Coördinator Rekenen van start gaan.